

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЪР

ЗА П О В Е Д

№ РД 09 - 324/23.02.2009 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с организирането и провеждането на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация за професията

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на първа степен на професионална квалификация за професия код **621120** **Работник в животновъдството**, специалност код **6211204** **Птицевъдство** от професионално направление код **621** **Селско стопанство**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Кирчо Атанасов – заместник-министър.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	621	СЕЛСКО СТОПАНСТВО
Професия	621120	РАБОТНИК В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО
Специалност	6211204	ПТИЦЕВЪДСТВО

Утвърдена със Заповед № РД 09 - 324/23.02.2009 г.

София, 2009 година

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и по практика на професията и специалността за придобиване на **първа** степен на професионална квалификация по професията **621120 Работник в животновъдството**, специалност **6211204 Птицевъдство**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата национална изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на **първа** степен на професионална квалификация по изучаваната специалност.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО). До утвърждаване на ДООИ по професията/специалността настоящата Национална изпитна програма следва да се прилага само за системата на народната просвета.

Държавните изпити по теория и по практика на професията се провеждат в съответствие с изискванията на ЗПОО и Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

1. За държавния изпит по теория на професията и специалността:

- а.** Изпитните теми с план-тезиса на учебното съдържание.
- б.** Критерии за оценяване.

2. За държавния изпит по практика на професията и специалността:

- а.** Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.
- б.** Критерии за оценяване.

3. Система за оценяване.

4. Препоръчителна литература.

5. Приложения:

- а.** Примерен изпитен билет за държавния изпит по теория на професията и специалността.
- б.** Примерно индивидуално практическо задание.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитни теми с план-тезис на учебното съдържание

Изпитна тема № 1: Породи кокошки за яйца

План-тезис:

- Породи кокошки за яйца - външни особености на породите.
- Фактори, влияещи върху носливостта.
- Екстериор на яйценосен тип птици.
- Полова система на птиците - устройство.
- Хранителни качества на яйцето.

Приложна задача/казус: Разпознайте кои от посочените породи кокошки са от яйценосен тип.

Дидактически материали: Снимки на породи кокошки от яйценосен и от месодаен тип.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 1</i>	Максимален брой точки
1. Познава породите кокошки за яйца.	10
2. Изброява факторите, влияещи върху носливостта.	5
3. Познава екстериора на яйценосния тип кокошки.	10
4. Познава устройството на половата система на птиците.	10
5. Познава хранителните качества на яйцето.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	15
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 2: Породи кокошки за месо

План-тезис:

- Породи кокошки за месо - външни особености на породите.
- Фактори, влияещи върху месодайната продуктивност при птиците.
- Екстериор на месодаен тип птици.
- Царевица - агротехнически изисквания при отглеждане.
- Храносмилателна система на птиците - устройство.

Приложна задача/казус: Разпознайте кои от посочените породи кокошки са от месодаен тип.

Дидактически материали: Снимки на породи кокошки от яйценосен и от месодаен тип.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 2</i>	Максимален брой точки
1. Познава породите кокошки за месо.	10
2. Изброява факторите, влияещи върху месодайната продуктивност при птиците.	5
3. Познава екстериора на птиците за месо.	10
4. Познава агротехническите изисквания при отглеждането на царевицата.	10
5. Познава устройството на храносмилателната система на птиците.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	15
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 3: Породи кокошки от комбинирано направление

План-тезис:

- Породи кокошки от комбинирано направление - външни особености.
- Екстериор на птиците от комбинирано направление.
- Контрол на живото тегло на птиците - периодичност и начини.
- Качества на яйцата за прясна консумация - изисквания.
- Люцерна - агротехнически изисквания при отглеждане.

Приложна задача/казус: Разпознайте кои от посочените породи кокошки са от комбинирано направление.

Дидактически материали: Снимки на породи кокошки от комбинирано и от яйценосно направление.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 3</i>	Максимален брой точки
1. Познава породите кокошки от комбинирано направление.	10
2. Познава екстериора на птиците от комбинирано направление.	10
3. Познава периодичността и начините за контролиране на живото тегло на птиците.	10
4. Изброява изискванията, на които трябва да отговарят яйцата за прясна консумация.	5
5. Познава агротехническите изисквания при отглеждане на люцерна.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	15
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 4: Породи пуйки

План-тезис:

- Породи пуйки от лек, среден и тежък тип - външни особености.
- Екстериорни особености на пуйките.
- Хранене на пуйки.
- Картофи - значение за храненето на птиците.
- Контролиране на месодайните качества на пуйките.

Приложна задача/казус: Какви са основните външни различия между пуйките и пуяците?

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 4</i>	Максимален брой точки
1. Познава породите пуйки.	10
2. Познава екстериорните особености на пуйките.	10
3. Познава особеностите при хранене на пуйки.	10
4. Познава значението на картофите за храненето на птиците.	10
5. Познава начините за контролиране на месодайните качества на пуйките.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 5: Породи гъски

План-тезис:

- Породи гъски от тежък, средно тежък и лек тип - външни особености.
- Екстериорни особености на гъските.
- Хранене на гъски.
- Царевича - значение за храненето на гъските.
- Добиване на пух и перушина от гъските - начини.

Приложна задача/казус: Разпознайте видовете водоплаващи птици.

Дидактически материали: Снимки с отделните видове водоплаващи птици.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 5</i>	Максимален брой точки
1. Познава породите гъски.	10
2. Познава екстериорните особености на гъските.	10
3. Познава особеностите при хранене на гъските.	10
4. Знае значението на царевича за храненето на гъските.	10
5. Познава начините за добиване на пух и перушина от гъските.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 6: Породи патици

План-тезис:

- Породи патици за яйца, за месо и от общоползвателен тип - външни особености.
- Екстериорни особености на патиците.
- Хранене на патици.
- Люцерна - основни дейности при отглеждането.
- Добиване на пух и перушина от патиците.

Приложна задача/казус: Разпознайте видовете водоплаващи птици.

Дидактически материали: Снимки с отделните видове водоплаващи птици.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 6</i>	Максимален брой точки
1. Познава породите патици.	10
2. Познава екстериорните особености на патиците.	10
3. Познава особеностите при хранене на патиците.	10
4. Познава основните дейности при отглеждане на люцерната.	10
5. Познава начините за добиване на пух и перушина от патиците.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 7: Работа в люпилните

План-тезис:

- Качество и съхранение на яйца за люпене – изисквания.
- Обработка и дезинфекция на яйцата преди залагането им в инкубаторите.
- Основни системи в инкубаторите.
- Профилактични мероприятия в люпилните.
- Основни манипулации с новоизлюпените пилета.

Приложна задача/казус: За колко дни се излюпват кокошите, пуйчите, гъшите и пачите яйца?

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 7</i>	Максимален брой точки
1. Познава изискванията за качеството и съхранението на яйцата за люпене.	10
2. Познава начините за обработка и дезинфекция на яйцата преди залагането им за инкубиране.	10
3. Изброява основните системи в инкубаторите.	5
4. Познава профилактичните мероприятия в люпилните.	10
5. Познава основните манипулации с новоизлюпените пилета.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	15
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 8: Хранене на птици от бройлерно направление

План-тезис:

- Основни фуражи за хранене на птиците от бройлерно направление.
- Хранене на родители за бройлери.
- Хранене на пилета-бройлери.
- Комбинирани фуражи за пилета-бройлери – изисквания.
- Преценка качеството на хранене по поведението на птиците.

Приложна задача/казус: Какво представляват фронтът за хранене и фронтът за поене на птиците и какви трябва да бъдат те при отглеждане на пилетата-бройлери?

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 8</i>	Максимален брой точки
1. Изброява основните фуражи за хранене на птици от бройлерно направление.	5
2. Познава особеностите при хранене на родители за бройлери.	10
3. Познава особеностите при хранене на бройлери.	10
4. Познава изискванията, на които трябва да отговарят комбинираните фуражи за пилета-бройлери.	10
5. Познава промените в поведението на птиците, предизвикани от качеството на хранене.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	15
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 9: Хранене на птици от яйценосно направление

План-тезис:

- Основни фуражи за хранене на птиците от яйценосно направление.
- Хранене на разплодни носачки.
- Хранене на стокови носачки.
- Комбинирани фуражи за стокови носачки – изисквания.
- Преценка качеството на хранене по поведението на птиците.

Приложна задача/казус: Какво представляват фронтът за хранене и фронтът за поене на птиците и какви трябва да бъдат те при отглеждане на стокови носачки?

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 9</i>	Максимален брой точки
1. Изброява основните фуражи за хранене на птици от яйценосно направление.	5
2. Познава особеностите при хранене на разплодни носачки.	10
3. Познава особеностите при хранене на стокови носачки.	10
4. Познава изискванията, на които трябва да отговарят комбинираните фуражи за стокови носачки.	10
5. Познава промените в поведението на птиците, предизвикани от качеството на хранене.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	15
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 10: Отглеждане на родители за бройлери

План-тезис:

- Оборудване на сградите за подово отглеждане на родители за бройлери.
- Дневен режим на родители за бройлери.
- Начини за контролиране на микроклимата.
- Начини за хранене на родителите за бройлери.
- Събиране, сортиране и съхранение на яйцата за люпене.

Приложна задача/казус: До каква възраст се отглеждат родителите за бройлери и на колко подпериода се разделя периодът на отглеждането им? .

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 10</i>	Максимален брой точки
1. Познава оборудването на сградите за подово отглеждане на родители за бройлери.	10
2. Познава дневния режим на родителите за бройлери.	10
3. Описва начините за контролиране на микроклимата.	10
4. Описва начините за хранене на родителите за бройлери.	10
5. Познава изискванията за събиране, сортиране и съхранение на яйцата за люпене.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 11: Отглеждане на пилета-бройлери

План-тезис:

- Зоохигиенни изисквания при подово отглеждане на пилета-бройлери.
- Признаци на комфорт и неразположение при пилета-бройлери.
- Профилактични мероприятия при отглеждане на пилетата-бройлери.
- Контролиране на развитието и живата маса на пилетата-бройлери.
- Транспортиране на угоените пилета-бройлери до кланицата - изисквания.

Приложна задача/казус: До каква жива маса се отглеждат пилетата-бройлери и колко време продължава периодът на отглеждането им?

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 11</i>	Максимален брой точки
1. Познава зоохигиенните изисквания при подово отглеждане на пилета-бройлери.	10
2. Познава признаците на комфорт и неразположение при пилета-бройлери.	10
3. Познава профилактичните мероприятия при отглеждане на пилета-бройлери.	10
4. Описва начините за контролиране на развитието и живата маса на пилетата-бройлери.	10
5. Познава изискванията за транспортиране на пилета-бройлери.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 12: Отглеждане на стокови носачки

План-тезис:

- Клетъчно отглеждане на стокови носачки – оборудване.
- Микроклимат и осветление в сградите за стокови носачки - изисквания.
- Дневен режим при отглеждане на стокови носачки.
- Начини за почистване на тора при отглеждане на стокови носачки.
- Събиране, сортиране, съхранение и транспортиране на яйцата за консумация.

Приложна задача/казус: До каква възраст продължава отглеждането на стоковите носачки и на колко подпериода се разделя периодът на тяхното отглеждане?

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 12</i>	Максимален брой точки
1. Познава оборудването при клетъчно отглеждане на стокови носачки.	10
2. Познава изискванията за микроклимата и осветлението в сградите за стокови носачки.	10
3. Познава дневния режим при отглеждане на стокови носачки.	10
4. Описва начините за почистване на тора при отглеждане на стокови носачки.	10
5. Познава изискванията за събиране, сортиране, съхранение и транспортиране на яйцата за консумация.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 13: Отглеждане на пуйки

План-тезис:

- Начини на отглеждане на пуйките през различните периоди.
- Грижи за малките пуйчета.
- Хранене на пуйки.
- Микроклимат и осветление в сградите за пуйки-изисквания.
- Почистване и дезинфекция на помещенията за отглеждане на пуйки.

Приложна задача/казус: В какви граници варира живото тегло на пуйките и пуйците от лекия тип?

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 13</i>	Максимален брой точки
1. Познава начините на отглеждане на пуйките през различните периоди.	10
2. Описва грижите за малките пуйчета.	10
3. Познава особеностите при храненето на пуйките.	10
4. Познава изискванията на микроклимата и осветлението в сградите за пуйки.	10
5. Познава начините за почистване и дезинфекция на помещенията за отглеждане на пуйки.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 14: Отглеждане на гъски

План-тезис:

- Начини на отглеждане на гъските през различните периоди.
- Грижи за малките гъсета.
- Хранене на гъски.
- Микроклимат и осветление в сградите за гъски - изисквания.
- Почистване и дезинфекция на помещенията и водните басейни за отглеждане на гъски.

Приложна задача/казус: В какви граници варира живото тегло на гъските и гъсоците от лекия тип?

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 14</i>	Максимален брой точки
1. Познава начините за отглеждане на гъските през различните периоди.	10
2. Описва грижите за малките гъсета.	10
3. Познава особеностите при храненето на гъските.	10
4. Познава изискванията на микроклимата и осветлението в сградите за гъски.	10
5. Познава начините за почистване и дезинфекция на помещенията и водните басейни за отглеждане на гъски.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 15: Отглеждане на патици

План-тезис:

- Начини на отглеждане на патици през различните периоди.
- Грижи за малките патета.
- Хранене на патици.
- Микроклимат и осветление в сградите за патици - изисквания.
- Почистване и дезинфекция на помещенията и водните басейни за отглеждане на патици.

Приложна задача/казус: Задължително ли е да има водни басейни при отглеждането на водоплаващи птици и защо?

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15	Максимален брой точки
1. Познава начините на отглеждане на патиците през различните периоди.	10
2. Описва грижите за малките патета.	10
3. Познава особеностите при храненето на патици.	10
4. Познава изискванията на микроклимата и осветлението в сградите за патици.	10
5. Познава начините за почистване и дезинфекция на помещенията и водните басейни за отглеждане на патици.	10
6. Решава приложната задача/казуса.	10
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 16: Угояване на гъски за уголемен черен дроб

План-тезис:

- Подготовка на гъските за угояване.
- Хранене на гъските през различните периоди на угояване.
- Начин на хранене на гъските.
- Признаци на затлъстяване на гъските.
- Царевица – технология на отглеждане.

Приложна задача/казус: Колко продължава угоителният период на гъските за уголемен черен дроб и какви правила трябва да се спазват при транспортирането им до клиниката?

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	Максимален брой точки
1. Описва подготовката на гъските за угояване.	10
2. Познава особеностите при храненето на гъските през различните периоди на угояването.	10
3. Описва начина за хранене на гъските.	10
4. Познава признаците на затлъстяване на гъските.	10
5. Познава основните дейности при отглеждане на царевицата.	5
6. Решава приложната задача/казуса.	15
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 17: Профилактични мероприятия при отглеждането на птици

План-тезис:

- Начини за почистване на тора при различните начини на отглеждане на птиците.
- Начини за контролиране на микроклимата в птицевъдните сгради.
- Начини за дезинфекция, дезинсекция и дератизация на птицевъдните сгради.
- Профилактични мероприятия в птицефермите.
- Контролиране качеството на комбинираните фуражи за хранене на птици.

Приложна задача/казус: Какви са изискванията за правилно съхранение на тора, получен от отглеждането на птиците?

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17	Максимален брой точки
1. Описва начините за почистване на тора при различните начини на отглеждане на птиците.	10
2. Познава начините за контролиране на микроклимата в птицевъдните сгради.	10
3. Познава начините за дезинфекция, дезинсекция и дератизация на птицевъдните сгради.	10
4. Познава профилактичните мероприятия в птицефермите.	10
5. Изброява показателите за контролиране качеството на комбинираните фуражи.	5
6. Решава приложната задача/казуса.	15
Общ брой точки	60

Изпитна тема № 18: Контролиране на продуктивните качества на птиците

План-тезис:

- Видове продуктивност при птиците.
- Контролиране на живото тегло на младите птици.
- Контролиране на яйчната продуктивност на носачките - показатели.
- Качества на яйцата за люпене - изисквания.
- Контролиране на месодайната продуктивност - показатели.

Приложна задача/казус: По колко яйца на ден може да снася една кокошка и колко максимално за една година? Защо е необходимо да се контролират продуктивните качества на птиците?

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18	Максимален брой точки
1. Изброява видовете продуктивност при птиците.	5
2. Описва начините за контролиране на живото тегло на младите птици	10
3. Познава показателите за контролиране на яйчната продуктивност	10
4. Познава изискванията, на които трябва да отговарят яйцата за люпене	10
5. Познава показателите за контролиране на месодайната продуктивност	10
6. Решава приложната задача/казуса.	15
Общ брой точки	60

2. Критерии за оценяване

Комисията по оценяване на изпита по теория на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира конкретният брой присъдени точки.

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания

Чрез държавния изпит по практика на професията и специалността се проверяват и оценяват професионалните умения и компетентности на обучаваните, отговарящи на **първа** степен на професионална квалификация.

Изпитът по практика се състои в преценка и осигуряване на зоохигиенните и екологичните изисквания за отглеждане на птиците, преценка на здравословното им състояние, извършване на основни дейности и манипулации с тях, а така също и с производството, съхранението, сортирането и транспортирането на птицевъдна продукция и др.

Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, крайния срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

Примерно практическо задание: Грижи за хигиената и здравословното състояние на пилета-бройлери при подово отглеждане

Указания:

- Органосетивна преценка на състоянието на въздуха в птицефермата - запрашеност, температура, влажност, топлина.
- Преценка на състоянието на дебелия постеля и коригиране, ако е необходимо.
- Преценка на комфорта и здравословното състояние на птиците по тяхното поведение и външен вид.
- Почистване и дезинфекция на сградите след експедиране на угоените пилета-бройлери.

2. Критерии за оценяване

За всяко индивидуално практическо задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите, определени в таблицата. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

<i>№</i>	<i>Критерии</i>	<i>Показатели</i>	<i>Макси мален брой точки</i>	<i>Теж ест</i>
1.	Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда. Забележка: Този критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (/2).	1.1.Избира и използва правилно лични предпазни средства. 1.2 Правилно употребява предметите и средствата на труда по безопасен начин. 1.3.Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа и спазва предписания за съвременна реакция. 1.4.Описва дейностите за опазване на околната среда, свързани с изпитната му работа, включително почистване на работното място.		да/не
2.	Ефективна организация на работното място.	2.1.Поддържа инструментите, пособията и материалите, като осигурява удобство и точно спазване на технологията. 2.2.Целесъобразно употребява суровини и материали. 2.3. Работи с равномерен темп за определено време.	3 3 4	10
3.	Спазване изискванията на нормативните документи.	3.1 Обяснява работата си при спазване на йерархична подчиненост от други лица. 3.2 Спазва изискванията на нормативните документи, свързани с изпитното задание (материали, инструменти, лични предпазни средства).	5 5	10
4.	Правилен подбор на материали и инструменти съобразно конкретното задание.	4.1. Преценява типа и вида на необходимите материали, суровини и инструменти необходими за изпитното задание. 4.2. Правилно подбира количеството и качеството на необходимите суровини.	5 5	10
5.	Спазване на технологичната последователност на операциите според практическото изпитно задание.	5.1.Спазва технологичната последователност в процеса на работа.	10	10
6.	Качество на изпълнението на практическото изпитно задание. Изчерпателност на разработката.	6.1.Всяка завършена операция съответства на изискванията на съответната технология. 6.2.Крайното изделие съответства на зададените технически параметри. 6.3.Изпълнява задачата в поставения срок.	4 4 2	10
7.	Самоконтрол и самопроверка на изпълнението на практическото изпитно задание.	7.1.Осъществява операционен контрол – при избора на материали, изделия и инструменти и при изпълнение на конкретни дейности. 7.2.Контролира техническите показатели. 7.3.Оценява резултатите, взема решения, отстранява грешките. 7.4.Прави оптимален разчет на времето на изпитното задание.	1 1 2 1	5

8.	Защита на практическото задание.	8.1. Може да представи и обоснове приетия вариант на изпълнение на практическото задание; 8.2 Демонстрира добра техника на презентиране.	3 2	5
Общ брой точки:			60	

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Максималният брой точки за всяка изпитна тема или за всяко изпитно задание е **60**. Неправилният отговор се оценява с 0 точки. Непълният отговор се оценява с част от точките за верен и пълен отговор.

Преминаването от точки в цифрова оценка съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване се извършва по следната формула:

Цифрова оценка = общият брой точки от всички критерии : 10

Получената цифрова оценка се изчислява с точност до 0,01.

Оценяването на писмените работи от държавния изпит по теория е в съответствие с чл. 46 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

Изпълнението на практическото задание от държавния изпит по практика се оценява в съответствие с чл. 48 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Проф. Андреев и кол. Отглеждане на селскостопански животни. С., Дионис, 1993.
2. Проф. Андреев и кол. Животновъдство. С., Дионис, 1993.
3. Стефанов, М. Анатомия на домашните животни. С., Матком.
4. Дечева, Р. Готев, Р. Анатомия и физиология. С., Земиздат.
5. Якимова, Я. Мицова, Г. Фуражно производство с основи на земеделието. С., Земиздат, 1992.
6. Ванчев, Т. Дончев, Р. Кайтазов, Г. Птицевъдство. С., Земиздат, 1989.
7. Ножчев, С. Джанков, И. Отглеждане на птици. С., Земиздат, 1996.
8. Дончев, Р. Кайтазов, Г. Ръководство за упражнения по птицевъдство. С., Земиздат, 1981.
9. Наредба № 44 от 20.04.2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти.
10. Дончев, Р. Цветанов, И. Иванов, Ив. Водоплаващи птици. С., Земиздат, 1973.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Светла Сиракова – ПГСС „Царица Йоанна”, гр. Пазарджик
2. Василка Димова – ПГСС „Царица Йоанна”, гр. Пазарджик

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) Примерен изпитен билет

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА ЗА
ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

по професията 621120 Работник в животновъдството
специалността 6211204 Птицевъдство

Изпитен билет №.....

Изпитна тема: .....
(изписва се точното наименование на темата)

План-тезис: .....
.....
.....

Приложна задача:
.....

Описание на дидактическите материали:.....

Председател на изпитната комисия:.....
(име, фамилия) (подпис)

Директор/Ръководител на обучаващата институция:.....
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/обучаващата институция)

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

по професията 621120 Работник в животновъдството

специалността 6211204 Птицевъдство

Индивидуално практическо задание №.....

На ученика/обучавания .....

(трите имена на ученика/обучавания)

от .....клас/курс,

начална дата на изпита: ..... начален час: .....

крайна дата на изпита: ..... час на приключване на изпита: .....

1. Да се .....

(вписва се темата на изпитното задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/Ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)